

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 1. Quis finis præfigi debeat Visitationi Apostolicæ Amicorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

amicos habeat. Tertiò ut, si neque hoc suppetit, ex sententia discedat.

II. Porro non esse alienam ab Operarij Apostolici munere ac Zelo hanc visitationem; tum multorum virorum sanctorum & Apostolicorum præclara & crebra in hoc genere exempla, tum multiplices fructus ex ejusmodi visitationibus hausti; tum ipsa ratio, necessitasque persuadet; nam, ut sapienter S. Chrysostomus ho. 21. ad Popul. advertit, *sicut hoc corpus quotidie corporalis indiget nutrimenti, ne multum cadens in imbecillitatem inefficax iaceat; itidem & anima Spiritualis indiget pabuli optima conversationis, ut in aliqua bonorum consuetudine posita maligni demum insidiis constituatur inexpugnabilis.* Quia tamen hæc functio, si ulla alia multis periculis, fraudibusque occultis Dæmonis est exposita, ideo, ne damna potiùs gravia, quàm commoda, utilitatésque ex ea reportentur, bene observari debent tum ipsæ Personæ, quæ sunt visitandæ; tum tempus, finis, modus, & industriæ in simili visitatione adhibendæ; tum ipsa denique pericula, quæ in ea occurrere solent, ut & cautiùs declinari queant; aut certè, dum contra illa se salubribus remediis præmunit Operarius, velut tela prævisa minus feriant. De quibus proin omnibus capitibus breviter hoc loco agendum erit.

§. I.

Quis finis præfigi debeat Visitationi Apostolicæ Amicorum.

I. Duplex huic Visitationi finis præfigi potest ab Operario Apostolico; remotus scilicet, & proximus; remotus & omnibus illius functionibus Apostolicis communis est major DEI gloria, propriæque, & alienæ salutis procuratio, de quo nihil hic specialiter monendum occurrit. Proximus est, qui secundariò & minùs principaliter, tanquam medium ad priorem velut ultimum finem obtinendum intenditur. Et hic præcipuè triplex esse potest, quorum primus est *Benevolentia aucupatio vel conservatio*; cum enim nemo facillè se, suamque salutem committat illi, cujus indolem, virtutem, & Zelum perspectum non habet, necesse est, ut per familiarem visitationem quandoque suas dotes manifestet, benevolentiam

lentiámque conciliet Operarius. Unde in hoc casu, suo modo locum habet, quod nonnemo quondam ad Adolescentem dixit: *Loquere, ut videam te.* Alter finis est *gratitudinis demonstratio*: quo ex titulo Benefactores præcipuè visitandi sunt, ut, dum pro acceptis beneficiis gratus animus ostenditur, ad nova conferenda liberalitas Benefactoris provoceatur, nam, ut rectè Cassiodorus dixit super Psalm. *Quoniam misericordiam meliora meretur suscipere, qui collata bona de corde non probatur amittere.* Quo quidem in genere S. Ignatius Fundator noster mirè excellabat, ut Ribadeneira in vita illius l. 5. c. 2. sequentibus verbis testatur: Ex multis virtutibus, quæ in vita illius eminebāt, jucundissima fuit acceptorum beneficiorum memoria atque remuneratio. Fuit enim non in DEUM tantum, sed etiam in Homines propter DEUM re ipsa, animoque gratissimus. Hinc eos, quos de Societate nostra præclare meritos noverat, non solum nostrorum orationibus quàm commendatissimos esse volebat, sed etiam in vitas invisebat, & de felici rerum nostrarum successu faciebat certiores, multaque faciebat sibi alioquin insuavia, atque etiam molesta eam unam ob causam, ut illis gratificaretur. Quod ipsum proinde facere studebit prudens Operarius, captando tempora & occasiones, quibus vel Natalis diei felicem exitum gratuletur, vel anni novi auspiciatum exordium apprecetur, sicque suam erga Benefactorem observantiam, gratumque animum contestetur. Tertius denique finis esse potest *variarum gratiarum aut beneficiorum pro se, aliisque impetratio*: qua tamen in re vel vel maximè cautum ac moderatum oportet esse Operarium, ne dum alios sibi conciliare beneficiis impetratis studet, ipsorum Collatorum à se animos, benevolentiamque avertat. Unde diligenter attendendum est tum ad ipsam Personam, à qua aliquid petitur, an videlicet sit opulenta & liberalis, ita ut gratam potius habituta sit ejusmodi petitionem, quàm ingratham; item ad Personas, pro quibus petitur gratia; & tandem ad ipsum donum seu gratiam, quæ petitur, an scilicet facile & benevolo animo danda speretur; ex his enim circumstantiis si vel unica desit, præstat omittere ejusmodi visitationem quàm suscipere. Multò verò cautiorem esse oportet & parciolem in gratia aliqua pro se petenda; nam, ut sapienter

pienter S. Franciscus, Xaverius, teste Turfellino l. 6. vit. c. 12. advertit, qui alienas res accipit, aut petit, libertatem amittit suam; quippe cum beneficentia necessitatem imponat obsequendi beneficio, ereptaque beneficio libertas adeo serviat, ut, etiamsi quid audeat, ejus verba longè minus habeant ponderis, quàm haberent, si sui juris esset. Adde, quòd, si quid ab eo, qui dedit, peccatum sit, liberè increpare haudquaquam valeas; quod enim os tantum est, ut sustineat allatrare pascentem? Quod ipsum confirmans S. Philippus Neri, ut in vita illius c. 15. n. 16. refertur, dicere solèbat Operariis suis, ut, si fructum facere vellent in animabus, à crumenis aliorum abstinere; nec enim simul posse aliquem lucrari animas, & res earundem. Hinc & S. Bernardus animatum Curatores l. 4. de confid. c. 4. tales vult esse, qui missi post aurum non eant, sed Christum sequantur. Qui questum legationem non estimant, nec requirant datum, sed fructum. Aliam verò, adhuc causam affert S. Basilius in reg. brev. resp. 304. dum ait: Existimo magis consultum iri multitudinis offensionem, & adificationem fidei fore probabilius, si repudientur huiusmodi munera; siquidem ex illorum susceptione primùm illud incommodum nascitur, quòd saepenumero ob eam rem male audit Fratrum Republica. Plures quidem adhuc fines, ob quem Amicos vel Benefactores visitari conveniat, assignari possunt, v. g. si in aliquo morbo vel gravi afflictione constituti sint, sed quia hi ad alios subsequentes titulos pertinent, non est, quòd de iis hoc loco amplius quid tractetur.

§. II.

Quæ Personæ visitandæ sit.

I. Triplicis generis Personæ hac in materia in considerationem venire possunt, scilicet Ecclesiasticæ Personæ; Principes sive Magnates, Mediocris status Personæ; nam infimi status Personas, puta Artifices, Rusticos, Mendicos amicitiae causâ visitare non convenit, cum triplex ille finis, qui in priori §. assignatus est, locum non habeat.

II. Primò ergo Ecclesiasticas Personas quod attinet, omnino suadendum videtur Operario, ut easdem non rarò visitet, maximè si Religioso Ordini sint adscriptæ, & magna Sapien-